

Οι επιπτώσεις της συμφωνίας διατλαντικού εμπορίου στα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Επιστήμες / Γεωπολιτική - Διεθνείς Σχέσεις - Διπλωματία

Εμμανουέλα Πετράκη, ΜΑ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών

[Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=165669>]

6) Επιπτώσεις σε επιμέρους κράτη-μέλη

Η επίπτωση στα επιμέρους κράτη-μέλη της ΕΕ είναι δυνατόν να διαφέρει, καθώς η Επιτροπή διαπραγματεύεται εξ ονόματος 28 χωρών που έχουν διαφορετικές οικονομίες. Μερικές είναι πιθανό να κερδίσουν από την ΤΤΙΡ, άλλες όμως μπορεί να ζημιωθούν. Συγκεκριμένα, επειδή τα 28 κράτη-μέλη αποτελούν ήδη μια ενιαία αγορά και έχουν προνομιακή πρόσβαση στις αγορές της Ένωσης, ο σχηματισμός μιας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών με τις ΗΠΑ, σημαίνει ότι οι ευρωπαϊκές εταιρείες θα χάσουν μέρος του σχετικού πλεονεκτημάτων τους στην ευρωπαϊκή αγορά. Για παράδειγμα, αν αφαιρεθούν οι δασμοί στις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων των ΗΠΑ, οι παραγωγοί των προϊόντων αυτών από τη Ρουμανία θα αντιμετωπίσουν εντονότερο ανταγωνισμό στη γερμανική αγορά από τους Αμερικανούς ανταγωνιστές τους. Ο αντίκτυπος της ΤΤΙΡ σε

μεμονωμένα κράτη μέλη της ΕΕ θα εξαρτηθεί από τη σημασία των ΜΜΕ στις οικονομίες τους. Παραδοσιακές εμπορικές συμφωνίες που εστιάζουν στη μείωση δασμών, τείνουν να επωφελούν τις μεγάλες επιχειρήσεις περισσότερο. Αν και οι διαπραγματευτές της ΤΤΙΡ έχουν μεριμνήσει για ένα ειδικό κεφάλαιο για τις ΜΜΕ, έρευνες υποδεικνύουν ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις και πάλι θα έχουν σημαντικότερα κέρδη από τη δασμολογική μείωση. Βέβαια οι ΜΜΕ θα επωφεληθούν περισσότερο από τη μείωση των μη δασμολογικών εμποδίων. Επιπλέον, η επίδραση της ΤΤΙΡ σε εθνικό επίπεδο συνδέεται με τη διάρθρωση των οικονομιών των ευρωπαϊκών χωρών, και ειδικότερα με το υφιστάμενο επίπεδο προστασίας για ορισμένες εξαγωγές. Συγκεκριμένα, τα κράτη-μέλη που ειδικεύονται στις εξαγωγές προϊόντων που αντιμετωπίζουν υψηλά δασμολογικά εμπόδια θα επωφεληθούν περισσότερο από τα κράτη-μέλη που επικεντρώνονται σε εξαγωγές που έχουν ήδη χαμηλούς δασμούς.

Εκτός από τα επίπεδα των εξαγωγικών δασμών, οι επιπτώσεις της συμφωνίας είναι επίσης συνάρτηση των υφιστάμενων εμπορικών διασυνδέσεων με τις ΗΠΑ. Ειδικότερα, οι χώρες που εξάγουν περισσότερο στις ΗΠΑ θα επωφεληθούν σε μεγαλύτερο βαθμό. Για παράδειγμα, το 20% των εξαγωγών της Ιρλανδίας έχουν προορισμό την αμερικανική αγορά, εν αντιθέσει με κράτη-μέλη όπως η Λετονία, η Βουλγαρία ή η Σλοβενία όπου οι εξαγωγές στις ΗΠΑ αποτελούν λιγότερο από 2% του συνόλου των εξαγωγών.

Ένας άλλος παράγοντας που καθορίζει την επίπτωση της ΤΤΙΡ στα κράτη-μέλη της ΕΕ είναι η συμπληρωματικότητα του ευρωπαϊκού εμπορίου με τις ΗΠΑ. Ειδικότερα, οι χώρες που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες που οι ΗΠΑ έχουν την τάση να εισάγουν είναι πιο πιθανό να κερδίσουν από τη συμφωνία. Κατ' επέκταση ρόλο θα παίξει και η δυνατότητα υποκατάστασης του ευρωπαϊκού εμπορίου από το αμερικανικό. Συγκεκριμένα, οι χώρες που εξάγουν αγαθά και υπηρεσίες στην υπόλοιπη ΕΕ, τα οποία εξάγονται επίσης από τις ΗΠΑ ενδεχομένως παρουσιάσουν απώλειες, καθώς θα αντιμετωπίσουν μεγαλύτερο ανταγωνισμό εντός της ευρωπαϊκής αγοράς.

Πίνακας 3.7: Δυνητικά κέρδη από την ΤΤΙΡ για τα επιμέρους κράτη-μέλη

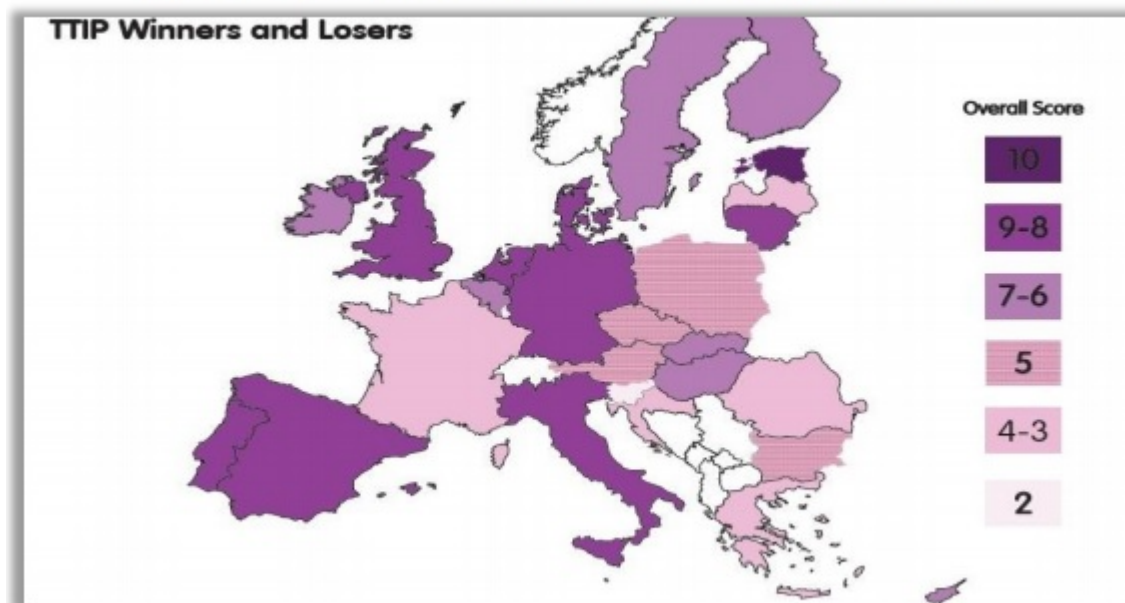
Member state	Exports to US as share of total exports (%)	Exports to US as share of GDP (%)	Exports to Substitutability (S) (0-1)	Trade Complementarity (C) (0-1)	Summary measure (trade S minus trade C)	Tariff on top 10 exports trade-weighted average (%)	Overall score (0-10)
Estonia	3.47	2.59	0.315	0.339	0.02	5.19	10
Denmark	5.2	1.74	0.379	0.411	0.03	2.42	9
Portugal	4.22	1.21	0.318	0.355	0.04	4.62	9
Germany	8.08	3.24	0.53	0.519	-0.01	1.65	8
Italy	6.96	1.73	0.428	0.438	0.01	2.12	8
Lithuania	2.79	1.98	0.319	0.337	0.02	5.68	8
Netherlands	3.88	2.77	0.501	0.453	-0.05	3.49	8
Spain	3.71	0.85	0.403	0.421	0.02	3.47	8
UK	11.46	2.49	0.527	0.505	-0.02	1.99	8
Finland	6.07	1.76	0.328	0.279	-0.05	2.46	7
Ireland	21.16	11.21	0.232	0.2	-0.03	1.48	7
Sweden	5.82	1.74	0.447	0.423	-0.02	1.64	7
Belgium	5.14	5.17	0.467	0.417	-0.05	1.76	6
Cyprus	3.58	0.35	0.168	0.197	0.03	2.09	6
Hungary	3.04	2.52	0.389	0.406	0.02	1.1	6
Slovakia	1.81	1.61	0.332	0.403	0.07	2.45	6
Austria	5.36	2.14	0.419	0.407	-0.01	1.02	5
Bulgaria	1.37	0.76	0.28	0.298	0.02	11.1	5
Czech Rep.	2.17	1.76	0.405	0.438	0.03	1.16	5
Poland	2.24	0.87	0.38	0.398	0.02	2.22	5
Croatia	2.75	0.57	0.284	0.273	-0.01	2.23	4
France	6.31	1.31	0.485	0.444	-0.04	0.69	4
Greece	3.42	0.51	0.288	0.219	-0.07	4.74	4
Malta	4.34	2.34	0.21	0.152	-0.06	0.99	4
Romania	1.67	0.58	0.308	0.345	0.04	1.57	4
Latvia	1.18	0.51	0.314	0.316	0	1.31	3
Luxembourg	1.41	0.78	0.319	0.196	-0.03	0.28	3
Slovenia	1.69	1.04	0.346	0.321	-0.03	0.66	3

*Πηγή European Council on Foreign Relations

Έτσι, ένας αριθμός διαφορετικών παραγόντων θα καθορίσουν τον οικονομικό αντίκτυπο της ΤΤΙΡ στα κράτη μέλη της ΕΕ. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, μερικές από τις μικρές χώρες όπως η Εσθονία, η Δανία και η Πορτογαλία είναι σε πλεονεκτική θέση, αλλά και οι μεγάλες χώρες παραδοσιακά θεωρούνται ως πιθανοί νικητές. Μακροοικονομικές μελέτες δείχνουν ότι η Γερμανία και το ΗΒ, όπως ήταν αναμενόμενο, μάλλον θα ωφεληθούν περισσότερο. Ωστόσο, και χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία θα μπορούσαν να κερδίσουν σημαντικά από την εφαρμογή της συμφωνίας. Ήδη εμπορεύονται εκτενώς με τις ΗΠΑ αλλά αντιμετωπίζουν σημαντικούς δασμούς στις εξαγωγές, η δομή των εξαγωγών τους ευθυγραμμίζεται καλά με τη δομή των εισαγωγών των ΗΠΑ και υπάρχει μικρός κίνδυνος αυξημένου ανταγωνισμού από αμερικανικής πλευράς. Αντίθετα, ορισμένα άλλα κράτη-μέλη δε φαίνεται να διαθέτουν τα χαρακτηριστικά εκείνα που συνδέονται με δυνητικά κέρδη από την ΤΤΙΡ. Παραδείγματος χάριν, η Σλοβενία εμπορεύεται πολύ λίγο με τις ΗΠΑ και οι εξαγωγές της προς την υπόλοιπη ΕΕ είναι παρόμοιες με τις αμερικανικές εξαγωγές. Ως εκ τούτου, μπορεί να υποτεθεί ότι η Σλοβενία θα επηρεαστεί αρνητικά από τον επιπλέον ανταγωνισμό στην ευρωπαϊκή αγορά, ενώ θα έχει περιορισμένες δυνατότητες να εξαγει περισσότερο στις ΗΠΑ.

Με λίγα λόγια, η ΤΤΙΡ είναι πιθανό να παράγει νικητές αλλά και ηττημένους μεταξύ των κρατών-μελών της ΕΕ, διαπίστωση στην οποία μέχρι στιγμής δεν έχει δοθεί η απαραίτητη προσοχή (Dullien et al., 2015).

Διάγραμμα 3.2: Νικητές και ηττημένοι από την εφαρμογή της ΤΤΙΡ

*Πηγή European Council on Foreign Relations

(συνεχίζεται)

***ΜΜΕ: Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις**

****ΤΤΙΡ: Transatlantic Trade and Investment Partnership**

<http://bit.ly/2toKoO2>